

Binalar
Buildings

Spor
Tesisleri
Sports Facilities

Binalar

Buildings

19 Mayıs Stadı

19 Mayıs Stadium

19 Mayıs Türkiye'nin ilk stadyumu olma özelliği taşımaktadır. Balkan Oyunları için yapılmış olması genç Türkiye Cumhuriyeti'nin sosyal-sportif etkinliklere gösterdiği özenle birlikte uluslararası ilişkilerin geliştirilmesine verdiği önemi de yansıtmaktadır.

19 Mayıs Stadium has the feature of being first stadium in Turkey. The Stadium which was constructed for Balkan Olympic Games reflects the importance given to the improvement of international relations as well as the social and sportive activities by young Republic of Turkey.

Yer
Ankara

Location
Ankara

Tarih
1934-1936

Date
1934-1936

İşveren
Gençlik ve Spor Bakanlığı

Employer
Ministry of Youth and Sports

Statik Tasarım
Paolo Vietti-Violi, Ladislav Kovacs

Structural Design
Paolo Vietti-Violi, Ladislav Kovacs

Mimari Tasarım
Paolo Vietti-Violi, Ladislav Kovacs

Architectural Design
Paolo Vietti-Violi, Ladislav Kovacs

Yapım
Bilgiye Ulaşılamamıştır

Contractor
Not available

Müşavir
Paolo Vietti-Violi, Ladislav Kovacs

Consultant
Paolo Vietti-Violi, Ladislav Kovacs

Bedel
Bilgiye Ulaşılamamıştır

Price
Not available

Tarihçe ve Özellikler

1933 yılında Ankara'da spor tesisi yapılması için uluslararası bir yarışma düzenlenmiş ve 19 Mayıs Stadyumu'nun tasarımı bu yarışma sonucunda belirlenmiştir. Stadyum inşaatı 1936 yılı sonunda tamamlanmış ve 15 Aralık 1936'da bitirilmiştir. Açılışta, Başbakan İsmet İnönü, "Türkiye'yi idare edenler, stadyumu en kıymetli mektep gibi her yerde kurmaya

çalışacaklardır. Türkiye'nin istikbalini idare edecek olan genç nesil, açık havada açık meydanlarda yetişecektir." diyerek tesisin önemine dikkat çekmiştir.

Mimar Paolo Vietti -Violi tarafından yapılan stadyum, Balkan Olimpiyatları için 25 bin kişi kapasiteli olarak tasarlanmış, bir kapalı ve üç açık olmak üzere dört tribün düşünülmüştür. Zaman içerisinde tüm tribünlerin üstü

kapatılmış ve seyirci kapasitesi 19 bin 125 olarak revize edilmiştir. Ulusal bayram ve önemli günlerin kutlamalarıyla birlikte değişik spor karşılaşmalarına ev sahipliği yapan stat bünyesinde 1965 yılında yıkılan maraton kulesi, Cumhurbaşkanlığı locasının da bulunduğu 100 metre uzunluğundaki birinci mevki tribünü yer almıştır.

19 Mayıs Stadium

The stadium designed by Architect Paolo Vietti -Violi was constructed with 25,000-person capacity for Balkan Olympic Games. It has 4 grandstands, including one closed and three open, as planned originally. All grandstands have been covered in time and audience capacity has been revised as 19,125. The Marathon tower (destroyed in 1965) and 100 meter first class grandstand

(including Presidency lodge) existed within the stadium. The stadium hosts national festivals and ceremonies of important dates as well as various sporting competitions.

The Stadium is named after the date May 19th, 1919 as '19 Mayıs Stadium' when Mustafa Kemal set foot on land in Samsun to start the national independence war.

Binalar

Buildings

Abdi İpekçi

Spor Salonu

Abdi İpekçi Sports Center

Abdi İpekçi Spor Salonu, 102x86 metrelik alanı örten 1400 ton ağırlığındaki kaynaklı uzay kafes çelik çatı sistemi ile Türkiye'deki ilk örnektir. Geçilen açıklık itibariyle bu alandaki rekoru elinde bulundurmaktadır.

Abdi İpekçi Sports Center is an archetype in Turkey with its 1400 ton welded space frame steel roof system which covers 102x86 meter area. It holds the record in this category concerning exceeded aperture.

Yer	Location
Zeytinburnu/İstanbul	Zeytinburnu/İstanbul
Tarih	Date
1978-1989	1978-1989
İşveren	Employer
Bayındırlık ve İskan Bakanlığı	Ministry of Public Works and Settlement
Statik Tasarım	Structural Design
Göncel Ayalp	Göncel Ayalp
Mimari Tasarım	Architectural Design
A. Ragıp Buluç, Ziya Tanalı, Ercan Yener	A. Ragıp Buluç, Ziya Tanalı, Ercan Yener
Yapım	Contractor
Kiska Adi Komandid Şirketi Oğuz Gürsel ve Ort. Hasko İnşaat A.Ş.	Kiska Ordinary Limited Partnership Company Oğuz Gürsel ve Ort. and Hasko İnşaat A.Ş.
Müşavir	Consultant
Göncel Ayalp, Ercan Yener, Ragıp Uluç, Ziya Tanalı	Göncel Ayalp, Ercan Yener, Ragıp Uluç, Ziya Tanalı
Bedel	Price
13,8 Milyon ABD Doları	13.8 Million US Dollar

Tarihçe

Abdi İpekçi Spor Salonu İstanbul Zeytinburnu İlçesi sınırları içinde bulunan Kazlıçeşme'dedir. Mimari projeyi Ragıp Uluç, Ziya Tanalı ve Ercan Yener, Göncer Ayalp ise statik projeyi üstlenmiştir.

Spor salonu için 1975 yılında bir yarışma açılmış ve inşaat 1978 yılında başlamıştır.

Ancak salonun inşaatı ortaya çıkan kimi hukuki sorunlar nedeniyle durdurulmuş, 1981 yılında çalışmalar yeniden başlamıştır. 1985 yılına kadar su kanalı, çevre düzenleme, temel ve çatıyı taşıyan 18 kolonun yapımı tamamlanan salonun altyapı işleri Hasko İnşaat tarafından gerçekleştirilmiştir.

1985 yılında tekrar ihaleye çıkartılan yapı, Oğuz Gürsel ve Ortakları'nca 1989 yılı sonunda

tamamlanmıştır. İnşaatın denetimi inşaat mühendisi Göncer Ayalp ve mimarlar Ragıp Uluç, Ziya Tanalı ve Ercan Yener tarafından yürütülmüştür.

Basketbol, voleybol, güreş ve halter gibi çeşitli spor dallarında gerek ulusal gerekse uluslararası çeşitli müsabakalara ev sahipliği

yapmasının yanı sıra Abdi İpekçi Spor Salonu, konser ve kongre gibi çeşitli etkinliklere de sahne olmaktadır.

Özellikler

Abdi İpekçi Spor Salonu, taşıyıcı sistem olarak iki bölüm halinde tasarlanmıştır. Birinci bölüm, kayar kalıpla yapılan 18 kolon üzerine oturan 102x86 m²'lik bir alanı örten 1400 ton ağırlığındaki çelik çatı sistemidir. Sistem

kaynaklı uzay kafes olarak seçilmiş, çatı ve üst panolardan yapılan üst kaplama hazırlanan zemin üzerinde yerde monte edilmiştir. Daha sonra çatı, bir bütün olarak ağır kaldırma yöntemiyle yerine oturtulmuştur. Bu işlem için her biri 300 ton kapasiteli 36 adet hidrolik kriko ve öngerme halatları kullanılmış, elektronik ölçümler yardımcılığında iş başarıyla tamamlanmıştır.

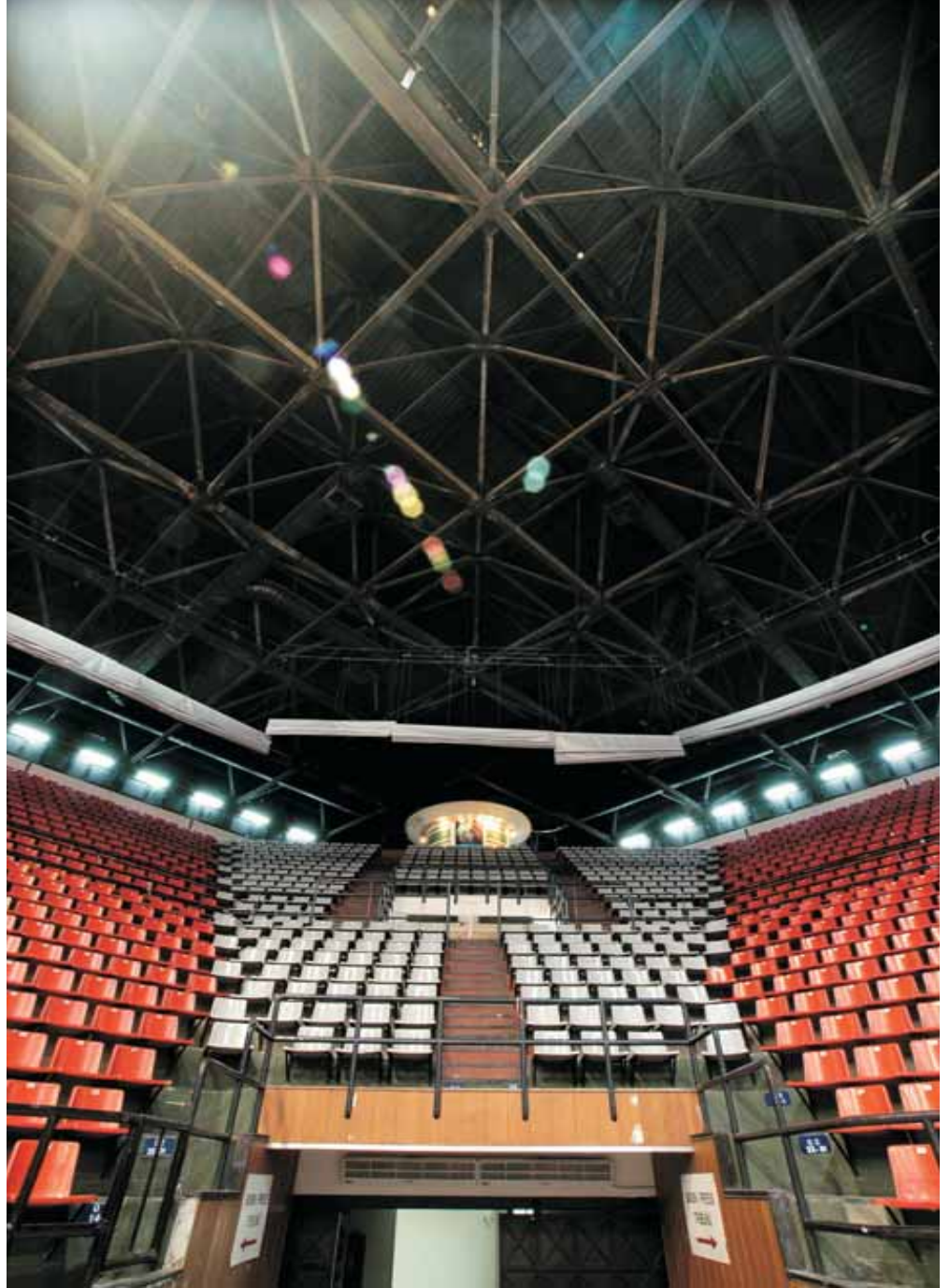
İkinci bölüm ise tribün alt bölümü, köşe bölümleri ve çerçeveler hariç prefabrik olarak planlanan bölümlerden oluşmuştur. Bu yaklaşımla depreme karşı hem iyi bir dayanım elde edilmiş ve hem de yapıya spor salonuna yakışan sağlam ve kalıcı bir karakter kazandırılmıştır. Cephe elemanları da prefabrik olarak tasarlanmıştır.

Binalar Spor Tesisleri

O tarihe kadar özel fabrika inşaatları dışında prefabrike uygulaması kullanılmamıştır. Abdi İpekçi Spor Salonu bu açıdan da bir ilktir; örnek oluşturmuştur.

11 bin 500 kişilik kapasitesi bulunan Abdi İpekçi Spor Salonu'nda, dört yönlü ve ekranlı skorbord, altı adet on-line sisteme açık gişe, dört ayrı bölümde seyirci tuvaletleri, dört adet modern şekilde tasarlanmış soyunma odası, iki adet internet odası ve basın merkezi, iki adet çok amaçlı kullanılabilen büyük salon, dört adet hakem ve gözlemci odası, ofisler, modern VIP salonları bulunmaktadır.

Spor salonunun Eurovision Şarkı Yarışması'nda kullanılabilirliği tasarımcıya sorulmuş, oluşacak yüklerin herhangi bir aksi tesir yaratıp yaratmayacağı konusunda TRT tarafından statik müellif GAMB Ltd. Şti.'nden rapor istenmiş, alınan olumlu rapor sonucu, tesis Türkiye'de yapılan 2004 Eurovision Şarkı Yarışması finalinde kullanılmıştır.

Abdi İpekçi Sports Center

Abdi İpekçi Sports Center has been designed in two parts as far as the structural system is concerned. First part is 1400 ton weighted steel roof system on 18 columns which was constructed with sliding mould and covers a 102x 86 square meter area. The second part is composed of those parts planned as prefabricated construction elements except for

grandstand lower section, corner sections and frames.

The lifting of roof erected on ground was the highest weighed lift of construction by that time. Abdi İpekçi Sports Center is still the largest one of its category in Turkey with the capacity of 11,500 persons.

Binalar

Buildings

Atatürk

Olimpiyat Stadı

Atatürk Olympic Stadium

Atatürk Olimpiyat Stadı ülkemizde gerçekleştirilen en büyük spor yatırımdır. Projeyi özellikli yapan, stadın batı tarafındaki çelik çatının ardgerme sistemle oluşturulan iki dayanak ile desteklenmesidir. Yerde monte edilen ve vinçlerin yardımıyla yerine oturtulan 3420 ton ağırlığındaki çelik konstrüksiyon çatı 18,600 m², stadın doğu çatısı ise 13,000 m² alana sahip ve 1200 ton ağırlığındadır. Bu uygulama, Türkiye’de gerçekleştirilen çatı ve taşıyıcı sistem uygulamaları arasında önemli ve ayrıcalıklı bir yere sahiptir.

Atatürk Olympic Stadium is the biggest sports investment fulfilled in Turkey. What makes the project special is the steel roof on the west side of the stadium carried by two supports formed with a post-tension system. 3420 ton-weight steel construction roof which is erected on ground and mounted by the help of cranes has a 18,600 m² area and the east roof of the stadium has a 13,000 m² area and 1200 ton weight. This application has an important and privileged status among roof and support applications implemented in Turkey.

Yer
İkitelli/İstanbul

Tarih
Ocak 1998 – Aralık 2001

İşveren
Türkiye Olimpiyatlar Komitesi

Statik Tasarım
Tekfen Mühendislik A.Ş. İstanbul, Gök İnşaat ve Ticaret A.Ş. / İstanbul
(Prefabrik Yapı Elemanları), Cabinet Jaillet – Roubay / Fransa (Çelik Strüktür)

Mimari Tasarım
Michel Macary ve Aymeric Zublena / Fransa

Yapım
Campenon Bernard SGE / Tekfen İnşaat ve Tesisat A.Ş. / SAE
International'den oluşan İstanbul Stadium Builders Ortak Girişimi

Müşavir
Bilgiye Ulaşılamamıştır

Bedel
116,46 Milyon ABD Doları

Location
İkitelli/İstanbul

Date
January, 1998 – December, 2001

Employer
Turkey Committee of Olympic Games

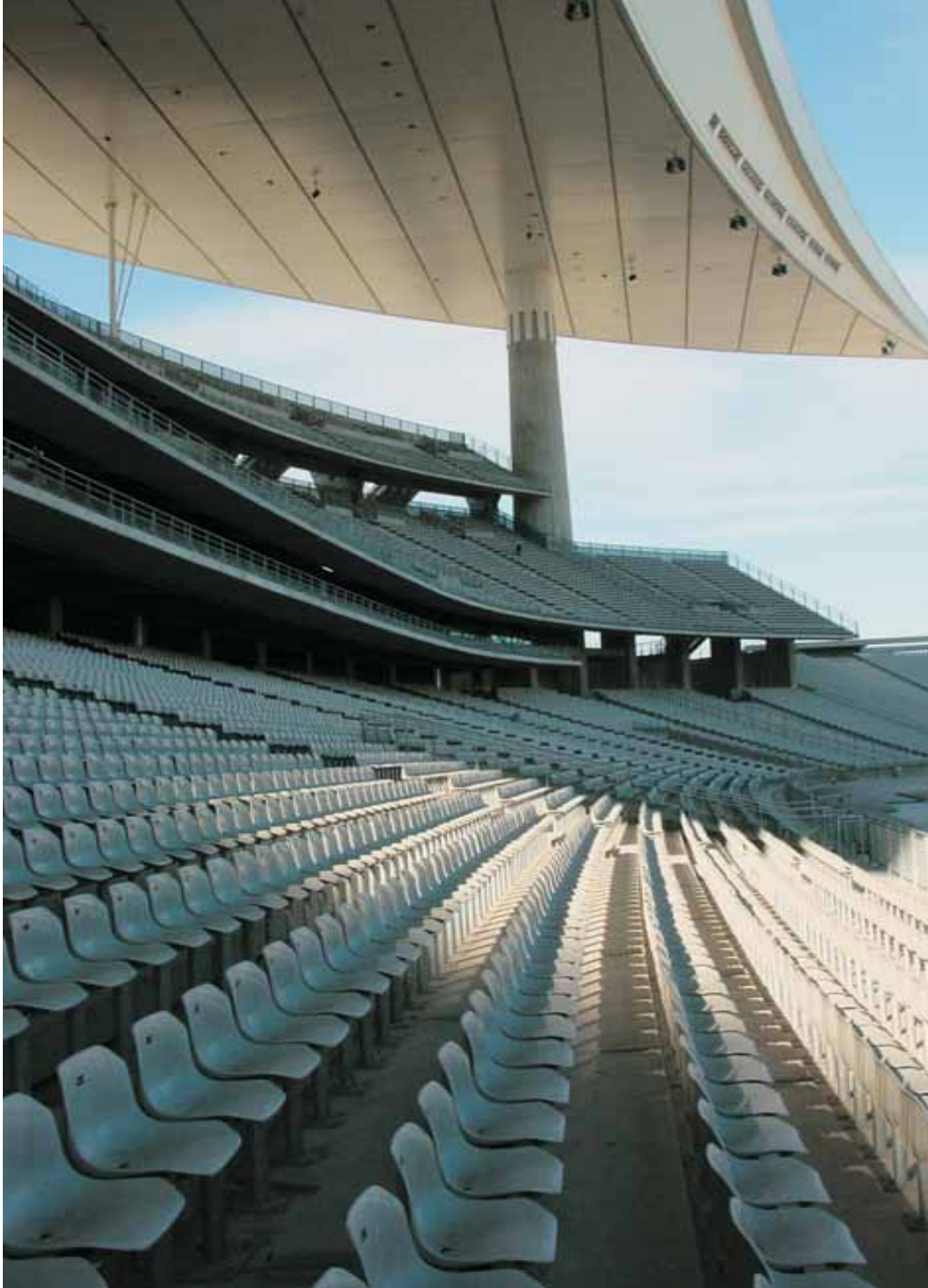
Structural Design
Tekfen Mühendislik A.Ş. İstanbul (R.C.), Gök İnşaat ve Ticaret A.Ş. / İstanbul
(Prefabricated Structural Members), Cabinet Jaillet – Roubay / France (Steel Structure)

Architectural Design
Michel Macary and Aymeric Zublena / France

Contractor
Joint Venture of Istanbul Stadium Builders Composed of Campenon
Bernard SGE / Tekfen İnşaat ve Tesisat A.Ş. / SAE International

Consultant
Not available

Price
116.46 Million US Dollar

Tarihçe

Atatürk Olimpiyat Stadı, Atatürk Olimpiyat Parkı'nın bünyesindedir. Stat, 3796 sayılı yasa kapsamında yapılmıştır. Stadın inşa edileceği arazinin hazır hale getirilmesi için gerekli planlama ve mühendislik hizmetleri gerçekleştirilmiş, bu çerçevede etüt, harita, kamulaştırma, master plan, proje, mühendislik ve teknik müşavirlik hizmetleri ile proje otomasyonu sağlanmıştır.

Çalışmalar sonunda elde edilen grafik ve sözel tüm verilerin bilgisayar kayıt ortamına aktarılmasıyla Olimpiyat Parkı Bilgi Sistemi'nin oluşturulmasından sonra, Atatürk Olimpiyat Stadı ihale edilmiştir. FIDIC kuralları temel alınarak gerçekleştirilen ihale sadece stadyumun yapımıyla sınırlı tutulmamış, bakım ve işletmesi ile yönetimini üstlenecek kadroların iki yıl süre ile eğitimlerinin sağlanmasını da içermiştir.

Atatürk Olimpiyat Stadı, İstanbul'un olimpiyat oyunlarına ev sahipliği yapması için inşa edilmiştir. Modern ve görkemli bir yapısıyla spor karşılaşmaları için elverişli bir tesisdir.

Özellikler

80 bin kapasiteli stadın konsept ve mimari tasarımında saydamlık, ana strüktüründe zariflik ve hacimler arasında uyum olması amaçlanmıştır. Saf ve sade, fakat aynı zamanda kullanışlı ve güven verici formlar kullanılmış, aynı zamanda stadın kendine özgü tarzıyla anında fark edilebilir bir nitelikte olması amaçlanmıştır. Proje, şartnamenin temel içerikleri arasında en mükemmel dengeyi kurmaya özen göstermiştir. Bunlar görüş alanı (her koltuk için optimum görüş kolaylığı), kolay ulaşım (Stat içerisinde ve dışarısında

hareket olanağı), emniyet (12 dakikanın altında boşalma süresi) ve işlevselliştir. Stadın kuzey-güney eksenini maksimum ölçüde şeffaf bırakılmış, böylece Statta ferah bir görüntünün yanı sıra, Olimpiyat Parkı'na yönelik çok geniş bir görüş açıklığı olanağı sağlanmıştır. Stadın batı tribünü üzerinde 60 metre yüksekliğinde iki kolon tarafından desteklenen yarım ay biçimindeki çatı, Asya ile Avrupa arasındaki bağı simgelemektedir.

Stadın kullanıcılarına ait kapalı mekânlar, batı bölümünde yer alan ve toplam kapalı brüt alanı 48,860 m² olan yedi katlı bir yapı içerisine yerleştirilmiştir. Bu katlarda, sporcu, hakem ve antrenörlere ait, spor sahası ile doğrudan bağlantıları olan alanlar, teknik ve lojistik alanlar, polis istasyonu, itfaiye ve sağlık merkezi, organizatörlere ait ofisler ve toplantı odaları, tribünlere doğrudan bağlantısı olan basına ait alanlar ve dinlenme alanları bulunmaktadır.

Stat uluslararası güvenlik ve uygulama ölçütleriyle inşa edilmiştir. Stadyumun 3420 ve 1200 tonluk iki adet çelik uzay çatısı Tekfen'in Adana Ceyhan'daki çelik fabrikasında üretilmiştir. Batı taraftaki çatı, 196 metre aralıklı iki adet beton şaft ile desteklenen hilal şeklinde mega-truss adı verilen bir yapıdır. Hazırlanan ve uygulamaya konulan ilk projede sadece batı tarafındaki çelik çatı projeye dahilken, ilerleyen aşamalarda doğu tarafındaki çelik çatı uygulaması da stada eklenmiştir.

Olimpiyat Stadı acil bir durum söz konusu olduğunda 134 giriş ve 148 çıkış kapısı ile 80 bin kişiyi 7,5 dakika içinde boşaltabilecek kapasiteye sahiptir. Isınma ve antrenman için ayrılmış kısımlara, stadın altındaki bir tünelle ulaşmak mümkündür. Her bir noktadan sağlanan 1400 lux aydınlatma sistemi ve 102 desibellik ses seviyesiyle stat içerisinde her konumdan rahat izleme ve duyma sağlanmaktadır. 42,200 m²'lik ticaret ve hizmet birimi 6 katlı (üçü kotta kalacak şekilde) ve 450

Binalar Spor Tesisleri

metrelik cephesiyle batı taraftaki çatının altında konumlandırılmıştır.

Stadyumun 9 kulvarlı ana atletizm pisti yanında; kuzeybatısında tünelle bağlantı sağlanabilen IAAF'ce istenen tüm şartları karşılayan 1 adet 24,000 m²'lik ışıklandırılmış antrenman sahası ve 1 adet 15,000 m²'lik atletizm ısınma sahası vardır. 52,000 m² taban alanı üzerine inşa edilen stadın plaza ile birlikte toplam alanı ise 120,000 m²'dir.

Uluslararası sportif tüm norm ve şartları karşılayan bütün fonksiyonel ve teknolojik yeterliliklere sahip olan statta;

- kolay ulaşım, stat içinde ve dışında (özürlü kişiler göz önünde bulundurularak) rahat yaya sirkülasyonu,
- aralarında 7 santimetre mesafe bulunan 46, 55 ve 60 santimetrelik ergonomik oturma koltukları,
- sadece spor değil, iletişim sektörü ihtiyaçları yanında, seyirci güvenliğini de sağlayan ışıklandırma, sinyalizasyon ve seslendirme sistemi,
- 7-12 dakikalık boşalma süresinin sağladığı emniyet ve işlevsellik,
- medya için ayrılmış özel otoparkı ve stat girişi, 2 bin 400 kişi kapasiteli ve veri iletişimli basın tribünü, spor alanlarıyla doğrudan bağlantılı basın çalışma odaları, konferans ve toplantı salonları, basın dinlenme salonu ve lokanta, canlı yayınlar için üç tarafı camla kaplı yedi kabin ve günün TV endüstrisinin istediği konumlarda ve donanımda kamera platformları bulunmaktadır.

Atatürk Olympic Stadium

Atatürk Olympic Stadium seats 80,000 spectators, which makes it one of the World's largest stadiums. Its maximum capacity for non-sporting activities is for 100,000 people. At a total cost of about 117 Million USD, it is a state-of-the-art facility that will delight athletes and spectators alike. The Olympic Stadium has been included together with some of the World's biggest and most important stadiums such as Stade de France, Wembley, Maracana, Telstra (Sydney Olympic) and Rome Olympic Stadiums, in the book called "Stadium Del Mondo" which was published by Edizioni Gribaudo in Italy in 2004.

Indoor spaces, allocated for the users of the stadium, are located on the 7-storey construction in the west part of the building. The gross total indoor area is 48,860 m². On these floors there are passages which have direct connections with sports field and spaces for sportsmen, arbitrators and trainers; technical and logistic spaces, police station, fire brigade and health center, offices and halls for organizers, spaces for press, which have direct connection with the stands and resting areas.

In addition to 9-track stadium main athletic field, there is a 24,000 m² highlighted training field,

connected with a tunnel, on the northwest side of the stadium. These facilities meet all conditions as required by IAAF. It also includes a 15,000 m² athletic warm-up field for athletics. Total area of the stadium, including the plaza is 52,000-m². The total ground area is 120,000 m².

The Stadium's superior technical infrastructure and design ensure good visibility from all stands, homogenous sound at 102 decibels and illumination at 1400 lux, while 148 exit gates allow for the emergency evacuation of the entire stadium only 7.4 minutes.

